

PATVIRTINTA
Lopšelio-darželio „Trys nykštukai“
direktoriaus 2025 m. kovo 24 d.
įsakymu Nr. V-23 (1.3.)

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA

**„NYKŠTUKŲ SVEIKATOS ABC“
2025-2030 M. M.**

ŠIAULIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „TRYŠ NYKŠTUKAI“

SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMA

„NYKŠTUKŲ SVEIKATOS ABC“ 2025-2030 M. M.

Programą parengė:

Direktorius pavaduotoja ugdymui Eglė Galkauskienė;
Visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos priežiūrą mokykloje Karolina Usevičienė;
Judesio korekcijos specialistė Viktorija Domeikytė;
Socialinė pedagogė Jurgita Žinevičienė;
Logopedė Aistė Kvičiuvienė;
Priešmokyklinio ugdymo mokytoja Rūta Laucytė;
Ikmokyklinio ugdymo mokytoja Edita Gelžinė;
Tėvų atstovas Kristina Lazdauskienė

**Šiauliai
2025**

Turinys

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS	4
II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ	4
III SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI IR IŠVADOS	7
IV SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI, PRIORITETAİ	9
V SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS.....	9
1-a veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS GARANTAVIMAS	9
2-a veiklos sritis. PSICHOSOCIALINĖ APLINKA	10
3-a veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA	11
4-a veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI	13
5-a veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS.....	14
6-a veiklos sritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS PATIRTIES SKLAIDA	15
VI SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VERTINIMAS.....	15
VII SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO LĖŠŲ ŠALTINIAI	15
IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	16

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Šiaulių lopšelio-darželio „Trys nykštukai“ sveikatos stiprinimo „Nykštukų sveikatos ABC“ programa 2025-2030 mokslo metams (toliau – Programa), sudaryta atsižvelgus į strateginius įstaigos planus, metinę veiklos programą, bendruomenės poreikius, pasiūlymus, rekomendacijas, įstaigos dalyvavimą sveikatos ugdymo ir stiprinimo projektuose bei renginiuose. Programa numato 2025-2030 mokslo metams sveikatos ugdymo tikslus bei uždavinius, apibrėžia prioritetus ir priemones uždaviniams vykdyti.

Programos turinys apima ankstyvąjį, ikimokyklinį ir priešmokyklinį ugdymą. Programa siekiama ugdyti visapusiškai sveiką vaiką į ugdymo procesą integruojant pagrindinius sveikatos stiprinimo ir sveikos gyvensenos principus, bendromis pedagogų bei bendruomenės pastangomis kurti visa apimančią sveikatos stiprinimo sistemą bei sveikatai palankią fizinę ir psichosocialinę aplinką.

Programa įgyvendinama dviem lygiais: suteikiama materialinė ir kūrybinė bazė plėtoti su vaiko sveikatos ugdymu susijusias idėjas; idėjos įgyvendinamos individualaus darbo su vaikais metu.

Programą įgyvendins lopšelio-darželio „Trys nykštukai“ bendruomenė, kartu su socialiniais partneriais.

II SKYRIUS SITUACIJOS ANALIZĖ

Išorės veiksnių analizė.

Lopšelis-darželis „Trys nykštukai“ savo veiklą grindžia Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos švietimo ir kitais įstatymais, Vaiko teisių konvencija, Lietuvos Vyriausybės nutarimais, švietimo ir mokslo ministro įsakymais, Higienos normomis, Šiaulių miesto savivaldybės nutarimais, įstaigos Nuostatais.

Vaikų sveikata yra viena iš svarbiausių ir pagrindinių visuomenės gerovės sudedamųjų dalių, turinčių tiesioginį poveikį ne tik jų fizinei ir emocinei būklei, bet ir mokymosi rezultatams bei socialiniam gyvenimui. Šiandieninė mokinių aplinka yra kupina iššūkių: nuo sėdimo gyvenimo būdo ir netinkamos mitybos iki streso ir emocinės įtampos, kurie gali turėti ilgalaikių pasekmių. Dėl šios priežasties svarbu ne tik užtikrinti sveikatos priežiūrą mokyklose, bet ir skatinti sveikos gyvensenos įpročius bei integruoti sveikatingumo programas, kurios padėtų vaikams ir paaugliams lavinti tiek fizinį, tiek psichologinį atsparumą. Dalis tėvų negeba ar negali skirti pakankamai dėmesio, lešų tinkamam vaikų gyvenimo būdui, laisvalaikiui organizuoti, taip pat pastebima, kad didelę dienos dalį vaikas praleidžia ugdymo institucijoje, todėl svarbus vaidmuo stiprinant vaikų sveikatą tenka ugdymo įstaigai.

Analizuojant naujausius Higienos instituto duomenis apie mokinių sveikatą stebimos tokios tendencijos. 2022–2023 m. m. vertinant vaikų kūno masės indeksą (KMI) per mažas kūno svoris

nustatytas 16,1 proc. mokinių, atsvorį turinčių 2–17 m. amžiaus mokinių dalis sudarė 13,2 proc., nutukusių mokinių dalis sudarė 5,9 proc.

Kasmet atliekamo profilaktinio sveikatos patikrinimo metu asmens sveikatos priežiūros įstaigos specialistas, įvertinęs moksleivio fizinę sveikatos būklę, Mokinio sveikatos pažymėjime nurodo fizinio ugdymo grupę: pagrindinė, parengiamoji, specialioji. 2022–2023 m. m. 97,7 proc. mokinių (0–17 m. amžiaus) dalyvavo ugdymo procese, turėdami pagrindinę fizinio ugdymo grupę, parengiamoje fizinio ugdymo grupėje mankštinosi 1,6 proc. šalies 0–17 m. amžiaus mokinių, specialiojoje fizinio ugdymo grupėje buvo 0,7 proc. 0–17 m. amžiaus mokinių.

Profilaktinio sveikatos patikrinimo metu nesant sveikatos būklės sutrikimų, galinčių turėti įtakos mokinio dalyvavimui ugdymo procese, gydytojas Mokinio sveikatos pažymėjime pažymi, kad mokinyss gali dalyvauti ugdymo veikloje be apribojimų. 2022–2023 m. m. ugdymo veikloje be apribojimų galėjo dalyvauti 85,4 proc. profilaktiškai sveikatą pasitikrinusių 0–17 m. amžiaus mokinių.

Dažniausiai 0–17 m. amžiaus mokiniams nustatyti sutrikimai miopija (trumparegystė 5,4 proc.), hipermetropija (toliaregystė) (4 proc.), kalbos išraiškos sutrikimai (3,9 proc.), gerybiniai ir nepatologiniai širdies užesiai (3,5 proc.), alerginis rinitas (3,3 proc.), nenormali laikysena (3,2 proc.), mišrūs specifiniai raidos sutrikimai (2,4 proc.) ir kitas atopinis dermatitas (2 proc.).

Gydytojas odontologas, atlikdamas kasmetinį sveikatos patikrinimą, įvertina mokinio dantų, žandikaulių būklę ir rezultatus įrašo į Mokinio sveikatos pažymėjimo antrą dalį „Dantų ir žandikaulių būklės įvertinimas“. Bendras dantų ėduonies intensyvumo indeksas (kpi + KPI) per septynerius mokslo metus padidėjo 1,26 vieneto.

Remiantis Privalomojo sveikatos draudimo informacinės sistemos „Sveidra“ duomenimis, 2022 metais 0–6 m. amžiaus mokiniai daugiausia sirgo (duomenys pateikiami mažėjimo tvarka) kvėpavimo sistemos ligomis, infekcinėmis ir parazitų sukeltoms ligoms, simptomai, požymiai ir nenormalūs klinikiniai bei laboratoriniai radiniai, neklasifikuojami kitur, akies ir jos priedinių organų ligos, virškinimo sistemos ligos, speninės ataugos ligomis, odos ir poodžio ligos, apsinuodijimai ir tam tikri išorinių poveikių padariniai, endokrininės, mitybos ir medžiagų apykaitos ligos, psichikos ir elgesio sutrikimai, įgimtos formavimosi ydos, deformacijos ir chromosomų anomalijos, jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligos, kraujų ir kraujodaros organų ligos, nervų sistemos, ligos, bei paskutinėje vietoje navikai.

2024 m. atlikta lopšelio- darželio „Trys nykštukai“ vaikų sveikatos būklės analizė parodė, jog 40,5 proc. mokinių, turėjo per mažą svorį, 43,5 proc. normalų svorį, 2 proc. atsvorį, 0,5 proc. nutukimą. Mokinių, kuriems KMI neįvertintas (13,5 proc., (KMI nevertinamas vaikams iki dviejų metų).

Dažniausiai gydytojų pateiktos rekomendacijos logoterapijos, kineziterapijos, spec. pedagogo

poreikis. Taip pat pateiktos rekomendacijos, dėl skubios pagalbos poreikio, pritaikyto maitinimo ir ugdymo pagal PPT (Pedagoginė ir psichologinė tarnyba) rekomendacijas. Vertinant vaikų burnos būklę, sąkandžio patologijas turėjo 18 vaikų.

Atsižvelgiant į Lietuvos, Šiaulių miesto bei įstaigos vaikų nuolat prastėjančius sveikatos rodiklius bei didėjančius socialinės rizikos veiksnius siekiama vykdyti kompleksinę sveikatos stiprinimo veiklą, formuojant vaiko sveikos gyvensenos įgūdžius bei psichologinį atsparumą.

Vidaus veiksmų analizė.

Lopšelyje-darželyje „Trys nykštukai“ veikia 11 grupių, iš jų 3 ankstyvojo amžiaus, 7 ikimokyklinio, 1 priešmokyklinio. Įstaigoje ugdomi 204 ugdytiniai. Lopšelis-darželis teikia ikimokyklinio, priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo, maitinimo, poilsio paslaugas.

Įstaigoje dirba 58 darbuotojai: 2 vadovai, 24 pedagogai ir 32 techninio personalo darbuotojai. Dauguma vaikų auga palankiose socialinėse sąlygose: vaikų, kuriems taikoma atvejo vadyba per metus būna 1-2 šeimos. Specialiąją pagalbą, pagal gydytojo paskyrimą, lopšelio-darželio Vaiko gerovės komisijos ir Pedagoginės psichologinės tarnybos sprendimą, vaikams įstaigoje teikia 2 logopedai, 2 specialieji pedagogai, 1 socialinis pedagogas, 1 judesio korekcijos specialistas, 8 mokinio padėjėjai.

Darželyje sudarytos palankios sąlygos neformaliai ugdymui, veikia 3 būreliai: krepšinio, šokių ir keramikos būreliai.

Psichologinė – emocinė, socialinė sveikata. Lopšelyje-darželyje vykdoma socialinių emocinių įgūdžių programa „Antras žingsnis“, socialinio – emocinio ugdymo programa „Kimochis“, įstaigos programos „Mano jausmukai“ ir „Atsipalaidavimo sala“. Socialinio emocinio ugdymo programas įgyvendina įstaigoje dirbanti socialinė pedagogė bei grupėse dirbantys pedagogai.

Lopšelyje-darželyje veikia Vaiko gerovės komisija. Joje aptariami individualūs vaikų poreikiai, ugdymo programos, metodai ir būdai. Analizuojamas pagalbos vaikui teikimo poreikis ir galimybės, pagalbos efektyvinimo būdai. Tenkinant specialiuosius ugdymo(si) poreikius, bendradarbiaujama su ugdytinių tėvais, Šiaulių pedagogine psichologine, Vaiko teisių tarnybomis, lopšelio-darželio pedagogais.

Fizinė sveikata. Ypatingas dėmesys lopšelyje – darželyje skiriamas higienos įgūdžių ir sveikos mitybos įpročių formavimui, saugios, patrauklios, vaikų fizinį aktyvumą skatinančios aplinkos kūrimui, grupių ir kitų edukacinių erdvių turtinimui. Pagal poreikį ir galimybes nuolat atnaujinamas ir papildomas sportinis inventorių, kuriamos naujos ugdytinių aktyvumą ir sveikatinimą skatinančios erdvės. Darželio kieme įrengta sporto aikštė, gausu įrenginių fiziniam aktyvumui skatinti. Rytinės mankštos ir kūno kultūros užsiėmimai vyksta atskiroje sporto salėje. Užsiėmimus veda kvalifikuota judesio korekcijos specialistė.

Kasdieniniai gyvenimo įgūdžiai. Įstaigoje vykdoma ES programa „Vaisių ir daržovių bei pieno ir pieno produktų vartojimo skatinimas vaikų ugdymo įstaigose“. Lopšelis-darželis didelį

dėmesį skiria sveikatą tausojančio maitinimo organizavimui įstaigoje (modernizuota virtuvė, įdiegtas sveikatą tausojantis valgiaraštis, atliekama nuolatinė vaikų maitinimosi analizė). Įstaiga jau 4 metus dalyvauja projekte, kuriame dalinai teikiamas ekologiškas maitinimas, pagal Ekologiškų ir Nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemos pagamintų maisto produktų vartojimo skatinimo ikimokyklinio ugdymo įstaigose projektą.

Įrengtame sode vaikai sodina įvairias daržoves, vaistažoles, gėles bei kitus augalus, stebi ir prižiūri jų augimą. Rūpestis augalais skatina vaikus veikti, puoselėja jų fizines ir psichines galias, ugdo darbinius įgūdžius. Sodinukus daržui augina patys ugdytiniai nuo ankstyvo pavasario dalyvaudami projekte „Žalioji palangė“. Derlius ragaujamas degustuojant savo užaugintas daržo gėrybes.

Mokykla bendradarbiauja su Šiaulių miesto savivaldybės Visuomenės sveikatos biuru. Įstaigoje švietėjišką sveikatos ugdymo veiklą vykdo visuomenės sveikatos specialistė, vykdanči sveikatos priežiūrą mokykloje. Kasmet specialistė rengia metinį veiklos planą, kuriame akcentuojamos visos sveikatinimo sritys: fizinis aktyvumas, mityba, psichikos sveikata, aplinkos, burnos higienos, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija ir kt.

Darželis bendradarbiauja su mokyklomis: Dainų, Rasos, Ragainės progimnazijomis, Šiaulių universitetine gimnazija, ikimokyklinėmis įstaigomis: Rasos progimnazijos ikimokyklinis skyrius, Pasaka, Vaikystė, Rugiagėlė, Dainelė, Eglutė ir kt., viešąja Šiaulių m. biblioteka, teniso akademija, Saulės krepšinio mokykla, futbolo akademija, gyvūnų globos namais „Šiaulių letenėlė“ ir kt.

Organizuojami kasmetiniai sveikos gyvensenos renginiai: „Diena be automobilio“, „Boulingo turnyras“, „Tolerancijos diena“, „Sportuojantis koridorius“, „Nykštukų bėgimas“, „Kalėdinė įvarčių fiesta“, „Lietuvos mažųjų žaidynės“, „Solidarumo bėgimas“, „Vandens ir žemės diena ir kt.

Šiais metais įstaigai skirtos papildomos lėšos: 1150 Eur. Šiaulių apskrities futbolo federacija bei Olimpiniis tautinis komitetas sporto inventoriui įsigyti. Prisijungta prie Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojamo fizinio aktyvumo projekto „Kartu judėti smagiai“. Įsigyta sportinio inventoriaus už 7440 Eur.

III SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI IR IŠVADOS

SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS GARANTAVIMAS . Sudaryta sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti darbo grupė, pasidalinta darbo funkcijomis, visuomenės sveikatos specialisto veiklos dalis integruota į sveikatos stiprinimo programą, programa taip pat įtraukta į įstaigos planavimo dokumentus. Kasmet buvo vykdomi vaikų profilaktinio sveikatos patikrinimo analizė ir pristatoma įstaigos bendruomenei susirinkimų metu. Kasmet vykdomos bendruomenės apklausos, sudarant sąlygas išsakyti savo

pasiūlymus, formuojant sveikatos stiprinimo veiklas. Nuolat viešinama įstaigos bendruomenei sveikatos stiprinimo veiklos vertinimo rezultatai bendruomenės, tėvų susirinkimuose, įstaigos informacijos sklaidos kanaluose: interneto puslapyje www.trysnykstukai.lt ir facebook paskyroje.

PSICHOSOCIALINĖ APLINKA. Įstaigoje buvo kuriami ir puoselėjami geri bendruomenės narių tarpusavio santykiai. Kasmet vykdomi būsimų ugdytinių tėvų susirinkimai, o ketvirtus metus įstaiga organizuoja „Būsimų ugdytinių mokyklėlę“, siekiant vaikus ir jų tėvus supažindinti su įstaigos aplinkomis, darbuotojais, jų funkcijomis, ugdymo procesu. Adaptacijos metu teikiama pagalba vaikams ir tėvams. Tenkinami vaikų specialieji ugdymosi poreikiai. Pagalbą teikia didelė specialistų komanda: logopedai, specialieji pedagogai, socialinis pedagogas, judesio korekcijos specialistas, mokinio padėjėjai. Buvo sudarytos sąlygos visiems bendruomenės nariams dalyvauti renginiuose, paskaitose ir t.t. pasirenkant jiems tinkamą renginio formą: nuotoliniai, kontaktiniai mokymai, savišvietos renginiai organizuojami vaikų poilsio metu. Visi įstaigos ugdytiniai kasmet dalyvauja bent vienoje socialinio-emocinio ugdymo programoje/projekte.

FIZINĖ APLINKA. Sukurta saugi, sveika aplinka atitinkanti higienos reikalavimus, 2023m. renovuotas įstaigos pastatas. Kasmet įstaigos ugdomoji aplinka papildoma priemonėmis, fizinio aktyvumo skatinimui: paspirtukai, balansiniai dviratukai, mašinėlės, kamuoliai ir kt. Atnaujinta grindų danga koridoriuose, sporto salėje įrengta gimnastikos kamuolių lentyna, spinta, pagal HN reikalavimus apsaugoti langai. Įstaiga dalyvauja fizinio aktyvumo projektuose: Futboliukas, Sveikatiada, LT mažųjų žaidynės, RIUKKPA asociacijos renginiuose. Vyresnėse grupėse įdiegtas švediško stalo principas. Įstaiga dalyvauja programose: programose „Vaisių vartojimo skatinimas švietimo įstaigose“ ir ES programoje „Pienas vaikams“. Organizuojamas subalansuotas, individualizuotas vaikų maitinimas atitinkantis HN reikalavimus, taikant sveikos mitybos principus.

ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI. Sveikatos specialistė periodiškai šviečia ir konsultuoja tėvus vaikų sveikatinimo temomis, rengia internetinius stendukus, ligos atveju teikia informaciją apie ligos atsiradimo priežastis, simptomatiką ir profilaktiką. Kartu su socialiniais partneriais kasmet organizuojamas renginys „Sveikatos miestas“, „Krepšinio turnyras“ ir kt. Kasmet skiriama lėšų dalis psichinės, fizinės sveikatos, mitybos inventoriui įsigyti. Darbuotojai dalyvauja kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, skirtuose sveikatos ugdymui.

SVEIKATOS UGDYMAS. Sveikatos ugdymas įtrauktas į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų turinį, ugdymo trumpalaikius planus. Kasmet prisijungiama prie sveikatos biuro organizuojamų renginių, projekto „Sveikatiada“.

SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS VEIKLOS SKLAIDA IR TĘSTINUMO LAIDAVIMAS. Įstaigos pedagogai ir vadovai kasmet aktyviai dalinasi patirtimi miesto ir respublikos konferencijose, metodinėse dienos, kituose renginiuose. Kasmet visuotinių arba įstaigos tarybos susirinkimuose pateikiama informacija apie sveikatos stiprinimo priemones:

renginius, veiklas, projektus ir kt.

IV SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI, PRIORITETAİ

Programos tikslas – visapusiškas bendruomenės sveikatos saugojimas ir stiprinimas, siekiant fizinės, psichinės, dvasinės darnos.

Uždaviniai:

1. Užtikrinti sveikatos stiprinančios ikimokyklinio ugdymo mokyklos veiklos planavimą, įgyvendinimą ir vertinimą.
2. Plėtoti ir stiprinti ugdymo įstaigos bendruomenės narių tarpusavio santykius.
3. Kurti ir puoselėti sveikatos ir saugos reikalavimus atitinkančią įstaigos aplinką.
4. Sutelkti įstaigos žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius sveikatos stiprinimui ir ugdymui.
5. Vykdyti sveikatos ugdymo veiklos plėtrą, atsižvelgiant į vaikų amžiaus grupes ir individualius vaikų sveikatos ugdymo poreikius.
6. Skleisti sveikatos stiprinimo įstaigos patirtį vietos bendruomenei ir už jos ribų.

V SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO PROGRAMOS UŽDAVINIAI IR PRIEMONĖS

1-a veiklos sritis. SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VALDYMO STRUKTŪRA, POLITIKA IR KOKYBĖS GARANTAVIMAS

Uždavinys – užtikrinti sveikatos stiprinančios ikimokyklinio ugdymo mokyklos veiklos planavimą, įgyvendinimą ir vertinimą.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
Sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo darbo grupės sudarymas.	Sudaryta sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti darbo grupė, pasidalinta darbo funkcijomis.	2025m. kovo mėn.,	Lopšelio-darželio direktorius.
	Visuomenės sveikatos specialisto veiklos dalis integruota į sveikatos stiprinimo programą.	2025-2030 m.	Visuomenės sveikatos specialistas.
Sveikatos stiprinimas įtrauktas į mokyklos veiklą.	Sveikatos stiprinimo programa įtraukta į lopšelio-darželio veiklos planavimo dokumentus: metinį veiklos planą.	2025-2030 m.	Lopšelio-darželio direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
	Ilgalaikis ir trumpalaikis ugdomosios veiklos planavimas	2025-2030 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui,

	grupėse.		grupių mokytojai.
Sveikatos stiprinimo procesų organizavimas ir rezultatų vertinimas.	Kasmet vykdyti vaikų profilaktinio sveikatos patikrinimo analizę, stebėti pokyčius ir juos pristatyti įstaigos bendruomenei.	2025-2030 m. lapkričio mėn.	Sveikatos specialistas.
	Vykdyti tėvų nuomonės apklausas, sudaryti sąlygas išsakyti savo pasiūlymus bei pastebėjimus formuojant sveikatos stiprinimo veiklos politiką ir strategiją.	2025-2030 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
	Kiekvienų mokslo metų pabaigoje atlikti programos vykdymo savirefleksiją.	2025-2030 m. Gruodžio mėn.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui ir sveikatos specialistas.
	Viešinti įstaigos bendruomenei sveikatos stiprinimo programos veiklas (bendruomenės, tėvų susirinkimuose, savivaldos institucijose, įstaigos informacijos sklaidos kanaluose).	2025-2030 m.	Sveikatos stiprinimo veiklą organizuojanti darbo grupė.
Laukiamas rezultatas – sudaryta ir efektyviai veikia sveikatos stiprinimo veiklos organizavimo grupė. Sveikatos stiprinimas ir ugdymas įtraukti į veiklos planą, grupių ugdymo planus. Į sveikatos stiprinimo veiklas įtraukta visa bendruomenė. Pagal poreikį viešinamos sveikatos stiprinimo programos veiklos.			

2-a veiklos sritis. PSICHOSOCIALINĖ APLINKA

Uždavinys. Plėtoti ir stiprinti ugdymo įstaigos bendruomenės narių tarpusavio santykius.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
Lopšelio-darželio bendruomenės narių gerų tarpusavio santykių kūrimas ir puoselėjimas.	Organizuoti susirinkimus su būsimų ugdytinių šeimomis.	2025-2030 m. balandžio/ gegužės mėn.	Lopšelio-darželio direktorius.
	Organizuoti būsimų ugdytinių mokyklėlę.	2025-2030 m. gegužės/ birželio mėn.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pagalbos vaikui specialistai.
	Vykdyti vaikų adaptacijos stebėseną, duomenų analizę.	2025-2030 m. gruodžio - sausio mėn.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, socialinė pedagogė.
	Programos „Atsipalaidavimo sala“ veiklą organizavimas.	2025-2030m.	Darbo grupės
	Vaiko gerovės komisijos narių pagalba grupių mokytojoms, vaikams ir jų tėvams adaptacijos laikotarpiu.	2025-2030 m. Rugsėjo mėn.	VGK

	Tenkinti specialiųjų ugdymosi poreikių bei socialinės atskirties vaikų poreikius.	2025-2030 m.	VGK
	Bendradarbiauti su Šiaulių miesto Pedagogine Psichologine tarnyba, kviečiant skaityti paskaitas aktualiomis temomis ugdytinių tėvams ir įstaigos darbuotojams.	2025-2030 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
	Organizuoti bendruomenei prevencinius renginius (pvzd: Tolerancijos diena, Ačiū diena, ir kt.) seminarus, paskaitas, rengti padalomą medžiagą psichinės sveikatos tema.	2025-2030 m.	Darbo grupės
Galimybių dalyvauti sveikatos stiprinimo veikloje visiems bendruomenės nariams sudarymas.	Užtikrinti tinkamą renginių, seminarų, paskaitų laiką ir vietą, sudarant galimybę dalyvauti visiems bendruomenės nariams.	2025-2030 m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
Smurto (fizinio, psichologinio/ emocinio, seksualinio, nepriežiūros ir apleistumo) apraiškos darželyje.	Smurto ir patyčių prevencijos, intervencijos ir stebėsenos tvarkos aprašo įgyvendinimas	2025-2030 m.	Bendruomenės nariai.
	Dalyvauti emocinio, socialinių kompetencijų ugdymo programose „Antras žingsnis“, „Kimochi“, įstaigos programa „Mano jausmukai“ kt.	2025-2030 m.	Socialinis pedagogas, grupių mokytojai.
Laukiamas rezultatas – įstaigoje kuriami ir puoselėjami geri bendruomenės narių tarpusavio santykiai. Adaptacijos metu teikiama pagalba vaikams ir tėvams. Tenkinami vaikų specialieji ugdymosi poreikiai, įvertinamos sprendžiamos vaikų, turinčių elgesio ir emocijų sutrikimų, problemos. Sudarytos sąlygos visiems bendruomenės nariams dalyvauti renginiuose, paskaitose ir t.t.			

3-a veiklos sritis. FIZINĖ APLINKA

Uždavinys. Kurti ir puoselėti sveikatos ir saugos reikalavimus atitinkančią įstaigos aplinką.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
Darželio teritorijos ir patalpų priežiūros užtikrinimas bei aplinkos pritaikymas	Taikant prevencines priemones spręsti automobilių važiavimo į įstaigos teritoriją problemą siekiant užtikrinti saugumą	2025-2030 m.	Direktorius, ūkio dalies vedėjas.

sveikatos stiprinimo tikslams.	vaikų žaidimų aikštelėse.		
	Pildyti ugdomąją aplinką priemonėmis fizinio aktyvumo skatinimui (paspirtukai, dviračiai, rogutės, mašinėlės, kamuoliai, lauko teniso raketės ir kt.)	2025-2030 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
	Edukacinių erdvių (koridoriai, sporto salė ir kt.) plėtojimas sudarant saugią aplinką vaikams.	2025-2030 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
	Visuomenės sveikatos centro rekomendacijų įgyvendinimas esant infekcinių ligų protrūkiui.	2025-2030 m.	Sveikatos specialistas, ūkio dalies vedėjas.
	Sodo ir daržo, įrengto darželio teritorijoje, puoselėjimas ir plėtra.	2025-2030 m.	Sudaryta darbo grupė (kintanti).
	Organizuoti veiklas netradicinėse aplinkose: miesto erdvėse, sporto aikštynuose, parkuose ir kt.	2025-2030 m.	Darbo grupės.
Bendruomenės narių fizinio aktyvumo skatinimas.	Organizuoti ir prisidėti prie kitų įstaigų organizuojamų bendrų vaikų, tėvų ir pedagogų fizinio aktyvumo renginių, akcijų („Sportuojantys koridoriai“, „Olimpinė diena“ ir kt.).	2025-2030 m.	Darbo grupės.
	Dalyvauti fizinį aktyvumą skatinančiuose projektuose („Sveikatiada“, „Lietuvos mažųjų žaidynės“, „Futboliukas“ RIUKKPA asociacijos veiklos ir kt.).	2025-2030 m.	Darbo grupės.
Tinkamo maitinimo ir vandens tiekimo užtikrinimas.	Tęsti dalyvavimą ES programose „Vaisių vartojimo skatinimas švietimo įstaigose“ ir ES programoje „Pienas vaikams.	2025-2030 m.	Direktorius, mitybos specialistas.
	Sudarytos sąlygos vaikams bet kuriuo metu atsigeriti vandens.	2025-2030 m.	Grupių personalas.
	Veiklos vaikams apie sveikos mitybos svarbą.	2025-2030 m.	Sveikatos specialistas, grupių mokytojai.
	Skatinti vaikus daugiau valgyti vaisių ir daržovių (pvzd: pamokėlės, degustacijos ir kt.).	2025-2030 m.	Sveikatos specialistas, grupių mokytojai.
	Vyresnėse grupėse (5-7m.) tęsti švediško stalo principą.	2025-2030 m.	Grupių personalas.
	Individualizuoti mitybą atsižvelgiant į vaiko sveikatą (alerginės ligos, rijimo ir	2025-2030 m.	Mitybos specialistas.

	virškinimo sutrikimai ir kt.).		
	Šviesti pedagogus bei kitus darbuotojus apie sveikos mitybos svarbą.	2025-2030 m.	Sveikatos specialistas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
Laukiamas rezultatas – sukurta saugi, sveika aplinka atitinkanti higienos reikalavimus. Palaikomas ir didinamas bendruomenės narių fizinis aktyvumas. Vyresnėse grupėse tęsiamas švediško stalo principas. Bendruomenės nariams suteikiamos žinios apie mitybą ir jos svarbą. Organizuojamas subalansuotas, individualizuotas vaikų maitinimas atitinkantis HN reikalavimus, taikant sveikos mitybos principus.			

4-a veiklos sritis. ŽMOGIŠKIEJI IR MATERIALIEJI IŠTEKLIAI.

Uždavinys. Sutelkti įstaigos žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius sveikatos stiprinimui ir ugdymui.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
Pedagogų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijos tobulinimo sveikatos stiprinimo ir ugdymo klausimais organizavimas.	Pedagogų ir kitų specialistų dalyvavimas sveikatos ugdymo seminaruose, konferencijose.	2025-2030 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, sveikatos specialistas.
	Dalyvauti Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo organizuojamuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose.	2025-2030 m.	Grupių pedagogai, pagalbos mokiniui specialistai, kiti darbuotojai.
Lopšelio - darželio bendruomenės narių pasitelkimas sveikatos ugdymui.	Tėvų švietimas ir konsultavimas vaikų sveikatinimo tema.	2025-2030 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, sveikatos specialistas.
	Darbuotojų iniciatyvų palaikymas, renginiai sveikatinimo srityje.	2025-2030 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
Apsirūpinimas metodine medžiaga ir kitomis sveikatos ugdymui reikalingomis priemonėmis.	Numatyti tikslines lėšas metodinei literatūrai ir priemonėms įsigyti (pvzd: užspringimo pompa).	2025-2030 m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
	Skirti lėšų sveikatos ugdymui.	2025-2030 m.	Direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
	Pagal poreikį skirti lėšų darbuotojų pirmos pagalbos mokymams.	2025-2030 m.	Direktorius.
Darželio partnerių įtraukimas į sveikatos ugdymo procesą	Kartu su socialiniais partneriais organizuoti bendrus renginius bei dalyvauti jų	2025-2030 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, sudarytos

	organizuojamuose renginiuose skirtuose sveikatos stiprinimui.		darbo grupės.
Laukiamas rezultatas: bendruomenės nariai tobulina kvalifikaciją sveikatos stiprinimo ir ugdymo klausimais. Pakankamas lėšų skyrimas sveikatos ugdymui. Į sveikatos stiprinimo veiklą įtraukiami socialiniai partneriai. Racionaliai naudojami žmogiškieji ir materialieji ištekliai.			

5-a veiklos sritis. SVEIKATOS UGDYMAS

Uždavinys. Vykdyti sveikatos ugdymo veiklos plėtrą, atsižvelgiant į vaikų amžiaus grupes ir individualius vaikų sveikatos ugdymo poreikius.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
Sveikatos ugdymas įtrauktas į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas.	Sveikatos ugdymo temų įtraukimas į grupių planus ir įstaigos ugdomosios veiklos programą.	2025-2030 m.	Grupių mokytojai, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
	Dalyvauti įvairiuose sveikatos stiprinimo, miesto ir šalies renginiuose, renginiuose su kitomis įstaigomis.	2025-2030 m.	Pedagogai.
	Tęsti dalyvavimą nacionaliniame projekte „Sveikatiada“.	2025-2030 m.	Sveikatos specialistas, darbo grupės.
Sveikatos ugdymas apima įvairias sveikatos sritis.	Į ugdymo planus ir ugdymo programą įtraukti temas, liečiančias įvairius sveikatinimo aspektus (sveikatos sauga ir stiprinimas, bendrieji sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimai, sveika mityba, fizinis aktyvumas, psichikos sveikata, aplinkos sveikata, užkrečiamųjų ligų profilaktika ir asmens higiena, eduonies profilaktika ir burnos higiena, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencija)	2025-2030 m.	Grupių mokytojai, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
	Tėvams ir bendruomenei teikti informaciją sveikatinimo temomis (stenduose, susirinkimuose, darželio	2025-2030 m.	Sveikatos specialistas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

	puslapyje, Facebook paskyroje ir „Mūsų darželis“ sistemoje.		
Laukiamas rezultatas – sveikatos ugdymas įtrauktas į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, ugdymo turinys atitiks vaikų amžių, individualius poreikius ir apima įvairias sveikatos sritis. Teikiama informacija sveikatinimo temomis visai bendruomenei.			

6-a veiklosritis. SVEIKATĄ STIPRINANČIOS MOKYKLOS PATIRTIES SKLAIDA

Uždavinys. Skleisti sveikatos stiprinimo įstaigos patirtį vietos bendruomenei ir už jos ribų.

Rodiklis	Priemonė	Data	Atsakingi asmenys
Sveikatos stiprinimo veiklos patirties sklaida įstaigoje.	Metodiniai renginiai, pasitarimai, seminarai, informaciniai stendai, informacijos talpinimas įstaigos internetinėje svetainėje bei facebook paskyroje, sveikatos projektai ir kt.	2025-2030 m.	Sveikatos specialistas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
	Kasmet įstaigos darbuotojų bei visuotinių tėvų susirinkimų metu supažindinti su sveikatos stiprinimo veikla, numatytais renginiais.	2025-2030 m.	Sveikatos specialistas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
Sveikatą stiprinančios įstaigos veiklos patirties pavyzdžių sklaida už įstaigos ribų.	Pranešimai miesto, respublikos metodinėse-praktinėse konferencijose.	2025-2030 m.	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, mokytojai, specialistai.
Laukiamas rezultatas – Lopšelio-darželio bendruomenė įgyja ir keičiasi sveikatos stiprinimo ir ugdymo patirtimi. Informacija apie sveikatos stiprinimo veiklą pateikiama įstaigos, miesto bendruomenei, panaudojant įvairias komunikacijos priemones.			

VI SKYRIUS SVEIKATOS STIPRINIMO VEIKLOS VERTINIMAS

Sveikatos stiprinimo veiklos vertinimas planuojamas 5 metų veiklos programoje, metiniuose sveikatos stiprinimo veiklos planuose. Veiklos vertinimo rezultatai panaudojami veiklai planuoti ir jos kokybei gerinti.

Naudojami vertinimo metodai: dokumentų analizė; savirefleksija; grupinė diskusija; veiklos stebėjimas ir aptarimas; anketavimas; atvejų analizė.

VII SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO LĖŠŲ ŠALTINIAI

- Programai įgyvendinti bus skiriamos lėšos iš mokinio krepšelio lėšų.

- Projektams skirtos savivaldybės ir/ar valstybės biudžeto lėšos.
- Specialiosios programos (ugdymui) skirtos lėšos.
- Tėvų (globėjų, rūpintojų) savanoriška parama.
- Rėmėjų lėšos.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. Programos įgyvendinimą koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.
2. Programos įgyvendinimo kontrolę vykdo lopšelio-darželio direktorius.
3. Atskaitomybę vykdo įstaigos tarybai, kitoms pavaldžioms institucijoms.
4. Vieši pranešimai apie sveikatos ugdymo veiklą skelbiami informaciniuose stenduose, svetainėje adresu www.trysnykstukai.lt. įstaigos socialiniame tinkle.

